

سیمای ماه دوازدهم

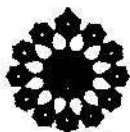
در
سی جزء قرآن

محمد اباذری

www.ketab.ir

سرشناسه	ایبازی، محمود، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه ماه دوازدهم در سی جزء قرآن / محمود ایبازی.
مشخصات نشر	قم: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۹۱ص؛ ۲۱/۵ × ۱۴/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۱۲۰-۷۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
موضوع	محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	Muhammad ibn Hasan, Imam XII -- Koranic aspects
موضوع	محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. -- احادیث
موضوع	Muhammad ibn Hasan, Imam XII -- Hadiths
موضوع	مهدویت -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	Mahdism -- Qur'anic teaching
رده بندی کنگره	۲۱۰/۲۵۱۰۱۳۹۵۱۰۲۵ق
رده بندی دیویی	۲۱۰/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۰۵۹

مجموعه ماه دوازدهم (در سی جزء قرآن)

بنیاد انتشارات
انتشارات

- مؤلف: محمود ایبازی
- ناشر: انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)
- ویراستار: فاطمه اکبری
- طراح جلد: سید ابوالحسن فاطمی
- صفحه‌آرا: مسعود سلیمانی
- نوبت چاپ: اول / تابستان ۱۳۹۵
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۲۰-۷۲-۹
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۷۰۰۰ تومان

تمامی حقوق © محفوظ است.

○ قم: خیابان شهید / کوچه آمار (۲۲) / بن بست شهید علیان / پ: ۲۶ / تلفن: ۰۱-۳۷۸۴۱۱۳۰-۰۲۵ / نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۴۴۲۳۳

○ تهران: خیابان انقلاب / خیابان قدس / خیابان ایتالیا / پ: ۹۸ / تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۹۸۶۰۰ / نمابر: ۰۲۱-۸۹۷۷۴۳۸۱

○ www.mahdaviat.ir

○ info@mahdaviat.ir

○ Entesharabonyad@chmail.ir

پیشگفتار

قرآن و عترت رسول خدا (علیه السلام) دو امانت گرانبهائی است که در میان امت به ودیعت گذاشته شده است؛ چنانچه رسول خدا در حدیث ثقلین، پس از معرفی این دو امانت گرانبها فرمودند: «فَانْظُرُوا كَيْفَ تَخْلَفُونِي فِيهِمَا؛ پس بنگرید درباره این دو؛ چگونه جانشینی برایم خواهید بود»^۱.

«هنگامی که موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود بازگشت، گفت: پس از من، با جانشینانی برایم بودید (و آیین مرا ضایع کردید)»^۲ برای اینکه سرنوشت ما همانند قوم ناسپاس بنی اسرائیل نباشد، لازم و ضروری است تا نهایت توجه به این دو امانت و آگاهی، شناخت و عمل خالصانه به سفارش‌های آن‌ها را داشته باشیم تا پس از ندای «وَقَفُّوا بِهَذَا سِتْرًا»^۳ آن‌ها را نگهدارید که باید بازپرسی شوند! پاسخ قابل قبولی داشته باشیم.

یکی از زیباترین و مهم‌ترین موضوعات در عرصه شناخت، موضوع «امام مهدی (عج)» از دیدگاه قرآن است. کتاب پیش‌رو بر آن است تا با یک نگاه کاربردی و با بهره‌گیری از روایات تفسیری و تبیینی اهل بیت (علیهم السلام)، تعدادی از آیات قرآن که ناظر به موضوع مهدویت است را انتخاب کند و با بیان چند نکته کاربردی در راه شناخت وظیفه در دوران غیبت حجت خدا قدمی بردارد؛ بنابراین، در آغاز از هر جزء یک آیه انتخاب شد، سپس برای تکمیل موضوعات قرآنی مهدوی، «آیات‌ها بعشر» ده آیه دیگر نیز افزوده شد تا در این مجموعه چهل آیه مهدوی گرد آمده باشد.

زیبنده است در برنامه‌های جزءخوانی در ایام ماه مبارک رمضان هر روز یک آیه مهدوی به‌طور اختصار بیان شود تا مجلسمان به نور و عطر ثقلین، مسرور و معطر و معرفتمان درباره این دو موضوع افزون گردد.

۱. شیخ صدوق، کمال‌الدین و تمام‌النعمه، ج ۱، ص ۲۳۴، باب ۲۲، ح ۴۵.

۲. «وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي» (اعراف، (۷)، ۱۵۰).

۳. صافات (۳۷)، ۲۴.

اگر موعود امت‌ها و امید مظلومان برای نجات بشریت، اصلاح عالم، تحقق عدالت جهانی، فراهم کردن زمینه سعادت دنیا و عقبايشان، به وسیله خارج کردن قرآن از مهجوریت و قرار دادن آن در متن زندگی، به آن اهداف بلند دست می‌یابد، و ما نیز هر جمعه نذبه‌کنان چنین می‌گوییم که: «أَيْنَ الْمُؤْمَلُ لِإِحْيَاءِ الْكِتَابِ وَ حُدُودِهِ؟ کجاست آنکه آرزویش داریم برای زنده کردن قرآن و حدودش؟»، پس منتظران او نیز باید با محور قرار دادن قرآن در همه زندگی، شایستگی خود را برای یاری امامشان ثابت کنند.

به این ترتیب در این مجموعه در آغاز هر جزء، نمونه‌ای از موضوعات قرآنی بیان شده تا آنس ما با این نسخه شفاف‌بخش و روشن‌گر هر حقیقت و نقشه و معبر راه رستگاری، روز به روز بیشتر و بهتر گردد.

به امید آنکه با عمل به سفارش سیدالآوصیاء، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (علیه السلام) موجبات رضایت خاتم الأوصیاء قیام‌الله اعظم (علیه السلام) را فراهم نماییم، آنجا که فرمودند: قرآن را فرا گیرید که بهترین گفته‌هاست و در آن بیاندیشید که بهار قلب‌ها است، انوار آن شفا بجوید که شفای دل‌های بیمار است، آن را به نیکوترین وجه تلاوت کنید که سودبخش‌ترین سرگذشت‌ها است.^۱

پس، برآن باشیم تا با عمل به دستورات «رَبِيعُ الْقُلُوبِ» مینه ظهور «رَبِيعِ الْاَنَامِ» را فراهم کنیم.^۲

محمود ابادری

قم، ۲۵ ذی الحجة، سالروز ماجرای باهله

مطابق با ۱۷ مهر ماه ۱۳۹۴

۱. «وَتَعْلَمُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ أَحْسَنُ الْحَدِيثِ وَ تَعْقَهُوا فِيهِ فَإِنَّهُ رَبِيعُ الْقُلُوبِ وَ اسْتَشْفُوا بِنُورِهِ فَإِنَّهُ شِفَاءُ الصُّدُورِ وَ أَحْسَنُوْا تِلَاوَتَهُ فَإِنَّهُ أَنْفَعُ الْقَصَصِ» (مهج البلاغه، ج ۱۱۰).

۲. هرگونه پیشنهاد یا انتقاد خود درباره این کتاب را می‌توانید به وسیله پست الکترونیکی ذیل ارائه نمایید.

فهرست مطالب:

۱۱	..... مقدمه
۱۶	..... جزء اول
۱۷	..... ایمان به حجت غایب و قطعیت ظهور
۲۰	..... جزء دوم
۲۱	..... کابینه دولت موعود
۲۵	..... منت ابتلاء و آزمایش
۲۸	..... عربال یاران
۳۲	..... جزء سوم
۳۳	..... کریم «امت»
۳۶	..... جزء چهارم
۳۷	..... امدادهای عیسای
۴۰	..... مرزبانی از حق و بی‌امامت مهدویت
۴۳	..... جزء پنجم
۴۴	..... فرمان اطاعت از زمامداران معصوم الهی
۴۸	..... جزء ششم
۴۹	..... یارانی بی نظیر
۵۲	..... جزء هفتم
۵۳	..... نابودی ریشه ظلم و ظالمین
۵۶	..... جزء هشتم
۵۷	..... ضرب الاجل توبه و جبران آنچه از دست رفته
۵۹	..... جزء نهم
۶۰	..... بارش خیر و برکت
۶۳	..... جهاد در راه خدا و فراهم شدن زمینه یکتاپرستی و سعادت بشر
۶۶	..... جزء دهم
۶۷	..... اسلام دین واحد جهانی خواهد شد
۷۲	..... جزء یازدهم
۷۳	..... شایسته سالاری در امر هدایت
۷۶	..... جزء دوازدهم
۷۷	..... سلام بر بقیه الله
۸۰	..... جزء سیزدهم

فهرست مطالب ۹

یوسف حضرت فاطمه ۸۱

استمرار هدايت الهی تا قیامت ۸۴

جزء چهاردهم ۸۷

پایان مهلت ابلیس ۸۸

جزء پانزدهم ۹۱

در چه کاروانی با کدام قافله سالار در مسیر زندگی خود، به پیش می روی؟! ۹۲

دانش غیبت امام زمان (عج) و آثار وجودی او ۹۶

جزء شانزدهم ۱۰۲

جوجه را آخر پاییز می شمارند ۱۰۳

جزء هفدهم ۱۰۷

مدیریت جهانی عالم به سیله شایسته ترین انسان ها ۱۰۸

عطر پاکی در سر سر الم ۱۱۱

جزء هجدهم ۱۱۴

تحقق هدف خلقت با حاکمیت جهانی توحید ناب ۱۱۵

جزء نوزدهم ۱۱۸

ندای آسمانی ۱۱۹

جزء بیستم ۱۲۲

مضطرب ۱۲۳

رجعت ۱۲۶

سنت زیبای نجات مستضعفان و نابودی مستکبران ۱۳۰

جزء بیست و یکم ۱۳۴

نعمت پنهان ۱۳۵

جزء بیست و دوم ۱۳۹

قرار آسمان و زمین ۱۴۰

جزء بیست و سوم ۱۴۳

دلیل غیبت حجت خدا ۱۴۴

جزء بیست و چهارم ۱۴۷

وضعیت جهان پس از ظهور و حدیثی شکفت انگیز ۱۴۸

جزء بیست و پنجم ۱۵۲

نزول حضرت عیسی مسیح (ع) ۱۵۴

جزء بیست و ششم ۱۵۶

نشانه های قیامت ۱۵۸

- جزء بیست و هفتم ۱۶۱
- منتظران! به هوش باشید ۱۶۳
- جایگاه انتظار و پاداش عظیم منتظران ۱۶۶
- جزء بیست و هشتم ۱۷۰
- اشتیاق و آرزوی یاری حضرت قائم علیه السلام ۱۷۲
- جزء بیست و نهم ۱۷۵
- چرا مضطرّ و بی قرار امامان نشده ایم؟! ۱۷۷
- جزء سی ام ۱۸۱
- ساحر و میزبان شب قدر ۱۸۴
- نماینه موضوعی آیات مطرح شده ۱۸۸
- فهرست بیسی از نایب آیات مهدویت برای مطالعه بیشتر ۱۸۸
- کتاب نام ۱۸۹

مقدمه

خداوند متعال می‌فرماید: «(خدا) حکمت را به هر کس بخواهد، (و شایسته بداند) می‌دهد» برای اینکه اهمیت موضوع را بهتر دریابیم، چنین ادامه می‌دهد که: «و به هر کس حکمت داده شود، خیر فراوانی داده شده است» و در مرحله سوم برای بیان بزرگی این نعمت، اضافه می‌کند که «جز خردمندان، (این حقایق را درک نمی‌کنند، و) متذکر نمی‌گردند»^۱.

به‌طور طبیعی این سؤال مطرح می‌شود که این خیر کثیر و این نعمت عظیم چیست که فقط صاحبان عقل و خرد خالص قدر آن را می‌دانند و به آن دست می‌یابند؟

امام صادق می‌فرماید: «{مبدأ از حکمت} پیروی از خدا و شناخت امام است»^۲. به دلیل جایگاه والای معرفت امام است که مرحوم کلینی در بخش کتاب الحجه از کتاب کافی، بابی را تحت عنوان «بابُ مَعْرِفَةِ الْإِمَامِ وَالرَّدِّ إِلَيْهِ» مطرح می‌کند و در این باره چهارده روایت نقل می‌نماید، مرحوم علامه مجلسی نیز در جلد ۲۳ بحارالانوار عنوان دقیق‌تری با تعبیر «باب وجوب طاعة الإمام» بیان می‌کند و به چهل روایت اشاره می‌نماید. امام باقر (علیه السلام) در حدیث ششم این باب می‌فرماید:

کسی که بمیرد و امامی نداشته باشد سرکش می‌گردد و جاهلی است و مردم هیچ عذری ندارند تا اینکه امامشان را شناسند و کسی که بمیرد در حالی که امامش را شناخته است، پیش از اتمام این امر (فرج) یا به تأخیر افتادنش به او ضرری نمی‌رساند و کسی که

۱. «يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَ مَا يَذْكُرُ إِلَّا أَوْلُوا الْأَلْبَابِ»؛ (بقره ۱۲۶).

۲. عن أبي بصير عن أبي عبد الله عليه السلام في قول الله عز وجل: «وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا» فقال طاعة الله و معرفة الامام؛ (عروسی حویزی، نور النقلین، ج ۱، ص ۲۸۷، ذیل آیه شریفه ۲۶۹ سوره بقره).

بمیرد در حالی که امامش را شناخته است، همانند کسی است که با حضرت قائم در خیمه‌اش بوده باشد.^۱

از مطمئن‌ترین راه‌های شناخت حجت خداوند، مراجعه به قرآن است، بنابراین برای دستیابی به یک شناخت دقیق و عمیق درباره «امام مهدی (عج) از دیدگاه قرآن» باید خود قرآن شناخته شود. لذا فرمود:

بگو این قرآن برای کسانی که ایمان بیاورند، هدایت و شفا است و کسانی که ایمان نمی‌آورند، در حقیقت گوششان دچار سنگینی شده و همین قرآن مایه کوری آنان است.^۲

و در جای دیگر فرمود: «و ما آنچه از قرآن فرستیم، شفای دل و رحمت الهی بر اهل ایمان است. بیکر کفران را به جز زیان چیزی نخواهد افزود».^۳ اگر شناخت ما از قرآن ناقص باشد، قطعاً بهره لازم را از قرآن نخواهیم برد و در استفاده از آن به مشکل دچار خواهیم شد.

چشمه‌ای را با آب گوارا در نظر بگیرید که به اقیانوسی بیکران از همان جنس متصل باشد، ظاهر آن برای ساده‌اندیشان، محدود و تمام شدنی است، اما حقیقت برای ژرف اندیشان چیز دیگری است.

قرآن چشمه‌ساری از حقایق و معارف پایان‌ناپذیر است که عقبه آن، در عالم غیب و در «لوح محفوظ» است. به این ویژگی قرآن با تعبیر «تَبَيَّنَ لِكُلِّ شَيْءٍ» اشاره شده است، آنجا که فرمود: «و ما این کتاب را بر تو نازل کردیم که با نگر همه چیز و مایه

۱. «عَنِ الْفَضْلِ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (ع) يَقُولُ مَنْ مَاتَ وَ لَيْسَ لَهُ إِمَامٌ فَمَوْتُهُ مِيتَةٌ جَاهِلِيَّةٌ وَ لَا يُعَذَّرُ النَّاسُ حَتَّى يَغْرِفُوا إِيْمَانَهُمْ وَ مَنْ مَاتَ وَ هُوَ عَارِفٌ لِإِمَامِهِ لَا يَضُرُّهُ تَقَدُّمُ هَذَا الْأَمْرِ أَوْ تَأَخُّرُهُ وَ مَنْ مَاتَ عَارِفاً لِإِمَامِهِ كَانَ كَمَنْ هُوَ مَعَ الْقَائِمِ فِي فُسْطَاطِهِ» (علامه مجلسی، بحار الأنوار، ج ۲۳، ص ۷۸).

۲. «...قُلْ هُوَ الَّذِي آمَنُوا هُدًى وَ شِفَاءً وَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَ هُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى...» (فصلت (۴۱)، ۴۴).

۳. «وَ نَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَ لَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَاراً» (اسراء (۷)، ۸۲).

هدایت، رحمت و بشارت برای مسلمانان است!». ^۱ در تبیین این حقیقت در حدیث گران‌بهای ثقلین در وصف قرآن چنین آمده است: «كِتَابُ اللَّهِ حَبْلٌ مُمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ...؛ کتاب خدا، ریشمانی کشیده شده از آسمان به سوی زمین است». ^۲ یعنی سر دیگر این حقیقت در آسمان و عالم دیگری است در نتیجه، معارف قرآن به آنچه که ما می‌بینیم و می‌فهمیم پایان نمی‌یابد و هر آنچه را که بشر در عرصه هدایت و کمال در هر عصر و زمانی بدان نیاز دارد، دربر می‌گیرد.

در بیانی روشن‌تر آن‌گاه که در کنار دریا ایستاده‌اید، با دریایی از عظمت و شگفتی روبه‌رو هستید و به میزان تمان و علاقه خود از آن بهره می‌برید و با نگاه کردن، شنا نمودن، قایق‌سواری و شناختن این نعمت الهی استفاده می‌کنید؛ اما آنچه که مهم است، این است که همه دریا این بساطت است.

دریا اعماقی نیز دارد که فقط غواصان توانمند به آن راه دارند و به وسیله آن‌ها می‌توان به گوشه‌هایی از عظمت اعماق آن رسید.

قرآن، نیز همانند دریا ظاهر و باطنی دارد. ظاهرش دریایی است از معارف که هر کس فراخور توان، توجه و تدبیرش در قرآن و البته توجه به اصول و قواعد فهم قرآن، می‌تواند از آن بهره‌برد و علم تفسیر نیز به این بخش توجه دارد.

شایان ذکر است که شیوه بیان قرآن در این مرحله، این است که به بیان اصول و کلیات بسنده می‌کند و راه آگاهی از جزئیات را به مبین الهی خود واگذار می‌دهد؛ همان‌طور که اصل وجوب نماز، روزه، حج و مانند آن‌ها در قرآن آمده و بسط امت اسلام، جزئیات آن‌ها را به وسیله سنت پی‌گیری می‌کنند.

موضوع مهدویت نیز به همین شکل است. اصل حاکمیت جهانی اسلام، مدیریت جهانی عالم به وسیله «عِبَادِ الصَّالِحِينَ»، نجات مظلومان عالم و نابودی مستکبران،

۱. «وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بَيِّنَاتٍ لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ»؛ (نحل (۱۶)، ۸۹).

۲. شیخ صدوق، کمال‌الدین و تمام‌النعمه و تمام‌النعمه، ج ۱، ص ۲۳۶، باب ۲۲، ح ۵۰.

در قرآن آمده است، ولی جزئیات آن را باید در بیان معصومان علیهم السلام جستجو کرد، به همین دلیل خداوند فرموده است که قرآن ﴿تَبَيَّنَا لِكُلِّ شَيْءٍ﴾؛ بیانگر همه چیز است.^۱ و در آیه کریمه دیگری فرمود: ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لَتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ﴾؛ و ما این ذکر [قرآن] را بر تو نازل کردیم، تا آنچه به سوی مردم نازل شده است برای آنها روشن سازی و شاید اندیشه کنند!^۲

همان‌طور که اشاره شد، قرآن ظاهری با معارف ناب دارد، اما واقعیت مهم‌تر این است که همهٔ معارف قرآن به این ظاهر ختم نمی‌شود و همانند دریا که باطن و اعماقی پنهان دارد، قرآن نیز باطن و اعماقی از معارف پایان‌ناپذیر دارد که به اقتضای آن مسووع از دید ما پنهان شده است، خداوند در قرآن می‌فرماید:

«سوگند به جایگاه ستارگان. و این سوگندی است بسیار بزرگ، اگر بانید که آن، قرآن کریمی است که در کتاب محفوظ و پنهانی جای دارد».^۳ که فقط غواصان الهی از آن خبر دارند و در ادامه می‌فرمایند «و هر پاکان نمی‌توانند به آن دست زنند [دست بایند]».^۴

این پاکان همان کسانی هستند که مداونه در دوره احزاب آنها را گرمی داشته است:

«خداوند فقط می‌خواهد پلیدی و گناه را از شما اهل بیت دور کند و کاملاً شما را پاک سازد».^۵

«اکنون با توجه به آنچه گذشت، راز حدیث ثقلین مشخص می‌شود که فرمود: «من

١. نحل (١٦)، ٨٩.

٢. « وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ »؛ (همان، ٤٤).

٣. «فَلَا أَقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ»؛ (واقعه (١٦)، ٧٥)

٤. «لَا يَمْسُهُ إِلَّا الطُّهْرُونَ» : (همان، ٧٩).

٥. «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» (احزاب (٣٣)، ٣٣).

دو چیز گرانبها را میان شما به امانت می‌گذارم» و اینکه چرا نمی‌توان گفت: «حَسْبُنَا كِتَابُ اللَّهِ؟! و اگر در ادامه حدیث فرمود: «و این دو هرگز از هم جدا نمی‌شوند و پیوسته تا سر حوض کوثر با هم هستند» سر آن نیز در همین نکته پنهان است.^۱

نتیجه

۱. قرآن به ویژه درباره موضوعاتی که از سوی دشمنان نسبت به آن حساسیت ویژه‌ای وجود دارد، اصول و کلیات بیان می‌شود و برای پی بردن به جزئیات، راهی را که قرآن در آیات متعدد از جمله آیه ۴۴ سوره نحل، سفارش نموده؛ یعنی رجوع به «مبینان الهی قرآن» باید علی‌کرده.

۲. قرآن افزون بر ظاهر، باطنی نیز دارد که در کسب معرفت و شناخت از دیدگاه آن، باید به هر دو عرصه توجه کرد و به بیان بیانات امامان معصوم (علیهم‌السلام) همان غواصان الهی قرآن، از لایه‌های درونی و اصطلاح بطون و نهان این کتاب آسمانی آگاه شد، به‌ویژه اینکه بسیاری از معارف مهدویت در متن و تاویل آیات مطرح شده و به‌وسیله رسول خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و اهل بیت طاهرش (علیهم‌السلام) از آن بهره‌برداری داشته شده و در اختیار ما قرار گرفته است.

اکنون بنابر آنچه گذشت، نمونه‌هایی از آیات مهدویت به دستنظران موعود تقدیم می‌گردد.

۱. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ مَا إِن تَمَسَّكُمْ بِهِ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدِي أَخَذَهُمَا أَغْظَمُ مِنَ الْآخِرِ كِتَابُ اللَّهِ حَبْلٌ مُنْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ وَعِزَّتِي أَهْلُ بَيْتِي وَكُنْ يَتَرَفَّاعًا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْخَوْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ تَخْلُفُونِي فِيهِمَا»؛ (ابوعیسی ترمذی، سنن ترمذی (یک جلدی) کتاب المناقب، باب ۳۲، مناقب اهل بیت النبی، ح ۳۷۹۷، ص ۹۹۲).